

Ålesund er en kommune i Møre og Romsdal fylke.

1. januar 2020 ble Ålesund, [Skodje](#), [Ørskog](#), [Haram](#) og [Sandøy](#) kommuner slått sammen til Ålesund kommune. Unntak var øya Orten i Sandøy kommune, som ble overført til Aukra. Før sammenslåingen i 2020 omfattet Ålesund kommune [Ålesund \(by\)](#) og store deler av tidligere Borgund kommune på flere øyer innenfor. Den mest folkerike delen av kommune ligger ytterst ved fjordsystemene på [Sunnmøre](#) og er et tjeneste- og kommunikasjonsknutepunkt for regionen. Kommunen omfatter også [Nordøyane](#) utenfor Romsdalsfjorden. Kommunen har stort og eksportrettet næringsliv.

Ålesund kommune har nå ca 65.400 innbyggere.

Topografi

Med et areal på 98 km² er kommunen relativt liten i utstrekning, som også gjør at de omkringliggende kommunene har et tett forhold til byen. Bare 8 km² er jordbruksareal. Byen omfatter øyene [Hessa](#) (4 km²) i vest, kanskje Norges tettest befolkede øy [Aspøya](#) med [Brunholmen](#) (0,6 km²) og [Nørvøya](#) med bla. Buholmen og Flatholmen (7 km²) i midten samt halvdelen av [Oksnøya](#) (Ålesunds del 58 km²) i øst. I nord ligger den langstrakte [Ellingsøya](#) (22 km²) atskilt fra de førstnevnte øyene ved Ellingsøyfjorden. Det er tunnelforbindelse under fjorden fra byens sentrum. Av mindre befolkede øyer kan man nevne [Humla](#) og [Tørsla](#) beliggende sørøst i kommunen mot [Sula](#) kommune.

Til Ålesund hører også en rekke små øyer, hvorav de fleste er ubebodde. I nord går kommunegrensen langs [Grytafjorden](#) mellom Ellingsøya og fastlandet. Valderhaugfjorden danner grensen mot øykommunen [Giske](#) i nordvest og i sør går Hessafjorden/Borgundfjorden mellom Ålesund og [Sula](#).

Øyene er langstrakte i øst-vest-retningen, ofte med bratte sider mot nord og vest og slakkere sider mot øst. Landskapet er kupert med til dels markerte fjelltopper som [Sukkertoppen](#) (314 moh.) på Hessa og utsiktspunktet Aksla (189 moh.) på Nørvøya. Berggrunnen består av [gneis](#).

Ålesund kommune

Fra 1923 til 1968 omfattet Ålesund kommune det meste av [Nørvøya](#) (i øst), [Aspøya](#) og [Hessa](#) (i vest).

Ålesund kommune ble opprettet som formannskapsdistrikt 1837. Ålesund var da en del av Borgund prestegjeld som også omfattet Giske, Skodje og Vatne. I 1837 hadde Ålesund status som «losse- og ladested». Ålesund fikk egen kirke i 1854. Skaret, Buholmstranda, Ystenes og Voldsdalen ble 1. januar 1875 overført fra Borgund til Ålesund. I 1923 ble mesteparten av Nørvøya med Tyskholmen og Skarbøvikane på Hessa overført til Ålesund.^[5] Den var helt

omsluttet av Borgund kommune inntil Giske ble egen kommune i 1908. I 1968 ble kommunen slått sammen med [Borgund kommune](#), som på det tidspunktet var blitt større enn Ålesund i folketall. Sula, som var en del av Borgund, satte fram krav om å bli skilt ut fra den nye storkommunen. Det fikk de medhold i og Sula ble egen kommune i 1977.

Den 1. januar 2020 ble daværende Ålesund, [Skodje](#), [Ørskog](#), [Haram](#) og [Sandøy](#) kommuner slått sammen til Ålesund kommune.^[6] Unntak var øya Orten i Sandøy kommune, som ble overført til Aukra.^[7]

Kommunen styres av et folkevalgt [kommunestyre](#) og [formannskap](#).^[8] Kommunestyret er Norges største med 77 medlemmer.^[9] Kommunestyret har overordnet ansvar for kommunens virksomhet og skal i hovedsak konsentrere seg om de prinsipielt viktige og strategiske oppgavene. Formannskapet har 15 medlemmer og treffer vedtak på vegne av kommunen i de tilfeller myndighet ikke er lagt til annet organ.^[10]

Samferdsel

Ålesund sentrum er det største kollektivknutepunktet mellom Bergen og Trondheim. Ifølge 2016-tall fra fylkeskommunen og Ålesundregionens havnevesen er det årlig rundt to millioner passasjerer som går på eller av en buss eller båt i Ålesund sentrum.

Ålesund er tilknyttet [Europavei 136](#), som går fra [Dombås](#) i [Oppland](#), og knytter [Sunnmøre](#) sammen med [E6](#) og Østlandet. [Europavei 39](#) mellom [Bergen](#) og [Trondheim](#) går også gjennom byens indre bydeler.

Byen er tilknyttet Giske kommune med undersjøiske tunneler, som også knytter bydelen [Ellingsøya](#) sammen med resten av byen. Det diskuteres å innføre en [bomring](#) for å forbedre byens belastede veinett.

[Ålesund lufthavn](#) er lokalisert på [Vigra](#) i Giske kommune utenfor Ålesund. Flyplassen har daglige ruter til [Oslo](#), [Bergen](#), [Trondheim](#), [Stavanger](#), [København](#) og [Amsterdam](#). I tillegg flys det ruter med flere ukentlige avganger til [Alicante](#), [Gdańsk](#), [Gran Canaria](#) og [Nice](#). Det er også en betydelig chartertrafikk fra flyplassen.